

**Unaniem advies van 29 juni 2017
over het ontwerp van koninklijk besluit tot vaststelling van het huishoudelijk reglement van het
Instituut van de Bedrijfsrevisoren**

A. Inleiding

1. De heer Kris PEETERS, Vice-Eerste Minister en Minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, heeft op datum van 11 april 2017 de Hoge Raad aangeschreven met het verzoek een advies uit te brengen over een ontwerp van koninklijk besluit tot vaststelling van het huishoudelijk reglement van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren.

Het voor advies voorgelegd ontwerp van koninklijk besluit wordt genomen in uitvoering van de wet van 7 december 2016 tot organisatie van het beroep van en het publiek toezicht op de bedrijfsrevisoren (*Belgisch Staatsblad* van 13 december 2016, 2de editie) (hierna: de wet van 7 december 2016).

Het ontwerp van koninklijk besluit bevat onder meer een aantal specifieke uitvoeringsmaatregelen met betrekking tot de financiering van het Instituut, de interne organisatie van het Instituut en de eretitels.

Dit koninklijk besluit zal het huidig koninklijk besluit van 7 juni 2007 tot vaststelling van het huishoudelijk reglement van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren (*Belgisch Staatsblad*, 29 juni 2007, 3de editie) opheffen en vervangen (artikel 145, 9° van de wet van 7 december 2016 *juncto* artikel 37 van het ontwerp van koninklijk besluit).

2. De Hoge Raad voor de Economische Beroepen heeft de wettelijke taak bij te dragen tot de ontwikkeling van het wettelijk en reglementair kader dat van toepassing is op de economische beroepen via het verstrekken, op eigen initiatief of op verzoek, van adviezen of aanbevelingen aan de regering of aan de beroepsorganisaties voor de economische beroepen.¹

De Hoge Raad moet verplicht worden geraadpleegd voor elk koninklijk besluit dat wordt genomen in uitvoering van de wet in verband met het beroep van bedrijfsrevisor.

In toepassing van artikel 54, § 1, 3de en 5de lid van de wet van 22 april 1999, dient de Hoge Raad zijn advies binnen de drie maanden uit te brengen. Zo niet, wordt de Hoge Raad geacht een gunstig advies te hebben uitgebracht. De Koning moet elke afwijking van een éénsluitend advies van de Hoge Raad uitdrukkelijk met redenen omkleeden.

¹ Deze opdracht vloeit voort uit artikel 54, § 1 van de wet van 22 april 1999 betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen.

3. Volgens artikel 65 van de wet van 7 december 2016 stelt de Koning, “op voorstel van of, in voorkomend geval, na advies van het Instituut gegeven binnen een termijn van drie maanden, de reglementen vast die noodzakelijk zijn voor de werking van het Instituut en voor de verwezenlijking van zijn bij deze wet omschreven doelstellingen. Deze reglementen worden vastgesteld op voorstel of na advies van de Hoge Raad.”

B. Eénsluïdend advies van de Hoge Raad

Met betrekking tot “Hoofdstuk II. – De financiering van het Instituut” van het ontwerp van koninklijk besluit

4. De artikelen 2 tot 4 van het voor advies voorgelegd ontwerp van koninklijk besluit hebben betrekking op het vaststellen, opvragen en innen van de jaarlijkse bijdragen ter financiering van de werkingskosten van het Instituut.

Voor de bijdragen van de bedrijfsrevisoren is de wettelijke grondslag hiervoor te vinden in artikel 26, eerste lid, van de wet van 7 december 2016:

<i>“De <u>bedrijfsrevisoren</u> betalen jaarlijkse bijdragen ter financiering van de werkingskosten van het Instituut, waarvan het bedrag door de algemene vergadering van het Instituut wordt vastgesteld binnen de grenzen en volgens de modaliteiten bepaald in het huishoudelijk reglement van het Instituut.”</i>	<i>“Les <u>réviseurs d’entreprises</u> paient des cotisations annuelles pour le financement des frais de fonctionnement de l’Institut, dont le montant est fixé par l’assemblée générale de l’Institut, dans les limites et selon les modalités fixées par le règlement d’ordre intérieur de l’Institut.”</i>
--	---

Volgens artikel 2, § 1, van het voor advies voorgelegd ontwerp van koninklijk besluit zijn voortaan niet alleen de personen die in het openbaar register zijn ingeschreven als “bedrijfsrevisor”, maar ook de in België geregistreerde “auditkantoren”² jaarlijks een vaste bijdrage en een aanvullende veranderlijke bijdrage verschuldigd.

Voor de in België geregistreerde “auditors en auditororganisaties van een derde land”³ bepaalt artikel 4 van het ontwerp daarentegen dat enkel een jaarlijkse vaste bijdrage moet betaald worden, met name het bedrag tot dekking van de aan hun inschrijving verbonden kosten.

De Hoge Raad kan zich terugvinden in het onderscheid dat in het ontwerp van koninklijk besluit gemaakt wordt tussen de bijdrageplicht van, enerzijds, de bedrijfsrevisoren en de geregistreerde auditkantoren, en anderzijds, de geregistreerde auditors en auditororganisaties van een derde land.

² Een “auditkantoor” is een entiteit, andere dan een natuurlijk persoon, die de toelating heeft om in een andere lidstaat het beroep van wettelijke auditor in de zin van richtlijn 2006/43/EG [de zogenaamde auditrichtlijn] uit te oefenen (cf. definities in de wet van 7 december 2016, artikel 3, 5°).

³ Een “auditor of auditororganisatie van een derde land” is een natuurlijk persoon of een entiteit, met om het even welke rechtsvorm, andere dan een natuurlijk persoon, die de controle uitvoert van de jaarrekening of de geconsolideerde jaarrekening van een onderneming met statutaire zetel in een derde land, en aan wie geen toelating is verleend als wettelijke auditor of auditkantoor in een andere lidstaat (cf. definities in de wet van 7 december 2016, artikel 3, 6°).

Toch stelt de Hoge Raad zich ernstig vragen bij de (formulering van de) wettelijke grondslag van de bijdrageverplichting voor de geregistreerde auditkantoren, alsook van de bijdrageverplichting van geregistreerde auditors en auditororganisaties van een derde land.

Artikel 26, tweede lid, van de wet van 7 december 2016 luidt immers als volgt:

<i>“De in België geregistreerde auditors en auditororganisaties van een derde land betalen het bedrag van de aan hun inschrijving verbonden kosten. Dit bedrag wordt door de algemene vergadering van het Instituut vastgesteld binnen de grenzen en volgens de modaliteiten bepaald in het huishoudelijk reglement van het Instituut.”</i>	<i>« Les cabinets d’audit enregistrés en Belgique ainsi que les contrôleurs et entités d’audit de pays tiers enregistrés en Belgique paient le montant des frais liés à leur enregistrement. Ce montant est fixé par l’assemblée générale de l’Institut, dans les limites et selon les modalités fixées par le règlement d’ordre intérieur de l’Institut. »</i>
---	---

Vastgesteld moet worden dat de Nederlandstalige en Franstalige versie van artikel 26, tweede lid van de wet van 7 december 2016 niet overeenstemmen: in de Nederlandstalige versie is sprake van “de in België geregistreerde auditors en auditororganisaties van een derde land”, terwijl in de Franstalige versie zowel “*les cabinets d’audit enregistrés en Belgique*” (dit zijn “de in België geregistreerde auditkantoren”) als “*les contrôleurs et entités d’audit de pays tiers enregistrés en Belgique*” (dit zijn “de in België geregistreerde auditors en auditororganisaties van een derde land”) vermeld worden.

Volgens het ontwerp van Verslag aan de Koning, bijgevoegd aan het voor advies voorgelegd ontwerp van koninklijk besluit, zou de Franstalige versie van artikel 26, tweede lid van de wet onjuist zijn voor wat de vermelding van “de in België geregistreerde auditkantoren” (“*les cabinets d’audit enregistrés en Belgique*”) betreft. De Nederlandstalige versie, die enkel “de auditors en auditororganisaties van een derde land” vermeldt, zou dienen te worden beschouwd als zijnde de juiste, aldus het ontwerp van Verslag aan de Koning.

In de mate dat deze stelling in het ontwerp van het Verslag aan de Koning correct zou zijn, dringt zich een aanpassing van de Franstalige versie van artikel 26, tweede lid, van de wet op: meer bepaald moeten de woorden “*Les cabinets d’audit enregistrés en Belgique ainsi que*” worden weggelaten.

De Hoge Raad vestigt de aandacht van de Minister op het feit dat ook artikel 26, eerste lid, van de wet, zowel in het Nederlands als in het Frans moet worden aangevuld, respectievelijk met de woorden “*alsook de in België geregistreerde auditkantoren*” en “*les cabinets d’audit enregistrés en Belgique*”, wil men over een adequate wettelijke grondslag beschikken voor de bijdrageverplichting van de in België geregistreerde auditkantoren.

Enkel indien de bovenvermelde reparaties aan de wet van 7 december 2016 worden aangebracht, kan het onderscheid tussen de verschillende categorieën van bijdragen, zoals in het voor advies voorgelegd ontwerp van koninklijk besluit uitgewerkt, overeind blijven.

5. Uit artikel 2, § 1, b) van het voor advies voorgelegd ontwerp van koninklijk besluit blijkt dat de veranderlijke bijdrage, zoals voorheen, berekend wordt op de omzet van de beroepsbeoefenaars en niet hoger mag zijn dan 2 %.

Nieuw is dat de veranderlijke bijdrage voortaan ook op het aantal mandaten kan berekend worden.

Vermoed kan worden dat met “mandaten” “commissarismandaten” worden bedoeld; de Hoge Raad acht het wenselijk om dit dan ook te preciseren.

Bovendien is het wenselijk om artikel 2, § 3 van het voor advies voorgelegd ontwerp van koninklijk besluit aan te vullen door uitdrukkelijk te bepalen dat de bedrijfsrevisoren, en ook de geregistreerde auditkantoren, niet alleen hun omzet, maar ook het aantal mandaten moeten meedelen, zoniet komt de berekening op basis van het aantal mandaten mogelijks in het gedrang.

6. Vastgesteld wordt dat de Raad van het Instituut voortaan bij wijze van uitzondering en op gemotiveerd verzoek van een bedrijfsrevisor, in een tijdelijke uitzondering van de bijdrageplicht kan voorzien (nieuw artikel 2, § 8 van het voor advies voorgelegd ontwerp van koninklijk besluit).

Volgens het ontwerp van Verslag aan de Koning, bijgevoegd aan het voor advies voorgelegd ontwerp van koninklijk besluit, zou deze paragraaf zijn toegevoegd *“om aan de Raad toe te laten om, in uitzonderlijke en verantwoorde gevallen, zoals bijvoorbeeld het lijden aan een ernstige ziekte, het bedrag van de door de betrokken bedrijfsrevisor verschuldigde bijdrage tijdelijk te verminderen”*.

De Hoge Raad heeft uiteraard geen bezwaar tegen deze uitzonderingsregeling, waardoor de Raad van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren gepast kan inspelen op speciale situaties. Toch is het volgens de Hoge Raad wenselijk om de beoordelingsvrijheid van de Raad specifiek in het besluit, in plaats van enkel in het Verslag aan de Koning, te begrenzen. In artikel 2, § 8 wordt *“Bij wijze van uitzondering”* best aangevuld met *“ingeval van overmacht”*.

7. In een nieuwe § 9 van artikel 2 van het voor advies voorgelegd ontwerp van koninklijk besluit wordt bepaald dat *“de Raad elke maatregel kan nemen die nuttig is om de berekeningsbasis van de bijdragen te valideren”*.

Voor de Hoge Raad is niet duidelijk wat hiermee bedoeld wordt; het ontwerp van Verslag aan de Koning, bijgevoegd aan het voor advies voorgelegd ontwerp van koninklijk besluit, biedt hierover evenmin enige opheldering.

Rekening houdend met de reeds bestaande bevoegdheid van de algemene vergadering om *“alle bijzondere voorwaarden vast te stellen die nuttig zijn voor de berekening van de bijdragen”* (artikel 2, § 2 en artikel 4, § 3 van het ontwerp) en de bevoegdheid van de Raad om de *“inningsvoorwaarden van de vaste en veranderlijke bijdragen vast te stellen”*, lijkt § 9 overbodig en wordt deze dan ook best weggelaten.

Met betrekking tot “Hoofdstuk III. – Eretitels en een regime voor kandidaat-bedrijfsrevisoren” van het ontwerp van koninklijk besluit

8. Voor de toekenning van de titel van erebedrijfsrevisor bepaalt artikel 11, § 2, lid 1, van de wet van 7 december 2016 dat het Instituut, na raadpleging van het College van toezicht op de bedrijfsrevisoren (afgekort CTR), oud-bedrijfsrevisoren-natuurlijke personen *“onder de door zijn huishoudelijk reglement bepaalde voorwaarden”* kan toelaten om de titel van erebedrijfsrevisor te voeren.

In het voor advies voorgelegd ontwerp van koninklijk besluit preciseert artikel 5, § 1, dat de Raad – na raadpleging van het College – het voeren van de titel van erebedrijfsrevisor kan toekennen aan *“bedrijfsrevisoren natuurlijke personen die ontslag namen na gedurende tenminste vijftien jaar het beroep met waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid te hebben uitgeoefend.”*

Vastgesteld kan worden dat niet langer verwacht wordt (zoals in het huidig artikel 4, § 1, van het huishoudelijk reglement) dat de betrokken bedrijfsrevisor na het ontslag, niet actief zou zijn in een ander beroep dat verwarring zou kunnen scheppen met de activiteiten van een bedrijfsrevisor. Deze vroegere voorwaarde is weggelaten in het artikel 5, § 1, van het voor advies voorgelegd ontwerp van koninklijk besluit.

Daarmee is het uitoefenen van het beroep gedurende tenminste vijftien jaar met waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid na het nemen van het ontslag blijkbaar de enige voorwaarde geworden voor de mogelijke toekenning (en het behoud) van de titel van erebedrijfsrevisor.

Artikel 5, § 3, van het voor advies voorgelegd ontwerp van koninklijk besluit heeft betrekking op de mogelijke intrekking van de titel van erebedrijfsrevisor en luidt als volgt:

“Bij niet-naleving van de regels van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid of wanneer niet langer voldaan is aan de toekenningsvoorwaarden van de titel van erebedrijfsrevisor, kan de Raad na raadpleging van of op verzoek van het College, de toestemming tot het voeren van de eretitel intrekken. (...).”

Volgens de Hoge Raad is het wenselijk om *“de naleving van de regels van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid”* na het ontslag als bedrijfsrevisor als bijkomende toekenningsvoorwaarde voor de eretitel in artikel 5, § 1, in te voegen en niet enkel in § 3 (die betrekking heeft op de intrekking van de eretitel) te vermelden. Volgens artikel 11, § 2 van de wet van 7 december 2016 is het immers enkel mogelijk om de titel van erebedrijfsrevisor in te trekken *“indien niet langer aan de toekenningsvoorwaarden is voldaan”*.

9. Wat de beroepsprocedure ingeval van betwisting omtrent de intrekking van de toelating om de titel van erebedrijfsrevisor te voeren betreft, stelt de Hoge Raad vast dat artikel 5, § 3 van het voor advies voorgelegd ontwerp van koninklijk besluit een niet-woordelijke weergave bevat van hetgeen reeds voortvloeit uit artikel 11, § 2, lid 3, van de wet van 7 december 2016.

De Hoge Raad vraagt zich af of deze precisering in het ontwerp niet van aard is om onzekerheid tot stand te brengen, temeer omdat er een gebrek aan overeenstemming bestaat tussen de wettelijke bepaling (beroep is mogelijk *“binnen een termijn van een maand nadat de beslissing hem ter kennis werd gebracht”*) en de ontworpen bepaling uit het besluit (de belanghebbende beschikt over *“een termijn van dertig kalenderdagen te rekenen vanaf de betekening van de intrekking”*).

Minstens dient de tekst van het besluit in overeenstemming te worden gebracht met de wettekst.

10. In artikel 6 van het voor advies voorgelegd ontwerp van koninklijk besluit wordt een mogelijks statuut voor kandidaat-bedrijfsrevisoren (met name de stagiairs-bedrijfsrevisoren die na geslaagd te zijn voor het bekwaamheidsexamen, de eed van bedrijfsrevisor nog niet hebben afgelegd), alsook voor ontslagnemende natuurlijke personen ingericht.

De Hoge Raad stelt vast dat deze regeling in het verleden reeds aanleiding heeft gegeven tot twijfel.

Zo merkte de Raad van State in zijn advies 42.940/1 van 15 mei 2007 omtrent het ontwerp van koninklijk besluit tot vaststelling van het huishoudelijk reglement van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren (dat het koninklijk besluit van 7 juni 2007 is geworden) op:

“Met betrekking tot sommige bepalingen van het ontwerp ziet de Raad van State, afdeling wetgeving, niet welke wetsbepaling daarvoor rechtsgrond biedt. Dat is het geval voor de bevoegdheid die artikel 5 van het ontwerp aan de Raad van het Instituut beoogt te geven om “een aangepast regime in te richten” voor de kandidaat-bedrijfsrevisoren”.

In een voetnoot (3) voegt de Raad van State eraan toe:

“Het is bovendien niet duidelijk welke de precieze juridische gevolgen zullen zijn van het beoogde “aangepast regime”, nog afgezien van de vaststelling dat dergelijke bepaling niet thuis lijkt te horen in het ontwerp, gelet op de draagwijdte ervan, zijnde het vaststellen van het huishoudelijk reglement.”

In het Verslag aan de Koning, voorafgaand aan het koninklijk besluit van 7 juni 2007 tot vaststelling van het huishoudelijk reglement van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren, wordt hierop als volgt gereageerd:

“Verder wordt ook voorzien dat de Raad van het Instituut, na gunstig advies van de Hoge Raad voor de Economische Beroepen, een aangepast regime kan inrichten voor de “kandidaat-bedrijfsrevisoren”, dit wil zeggen de stagiairs bedrijfsrevisoren die na geslaagd te zijn voor het bekwaamheidsexamen de eed van bedrijfsrevisor nog niet hebben af[ge]legd, alsook de ontslagnemende natuurlijke personen die kunnen aanspraak maken op herinschrijving in het openbaar register (artikel 5). In antwoord op de bermerking van de Raad van State in zijn advies 42.940/1 van 15 mei 2007 is het passend in onderhavig Verslag aan de Koning te verduidelijken dat onderhavig artikel 5, 6° van de wet van 22 juli 1953 uitvoert. Laatstgenoemd artikel voorziet in een periode van uiterlijk twaalf maanden tussen de datum van toelating tot de eed en de datum van eedaflegging. Voormeld regime beoogt het juridisch vacuüm gedurende deze periode in te vullen.”

Rekening houdend met het feit dat het (nog steeds) onduidelijk is wat bedoeld wordt met een “aangepast regime”, zeker wat de ontslagnemende natuurlijke personen betreft, maar ook voor de kandidaat-bedrijfsrevisoren, én bij gebrek aan een specifieke wettelijke rechtsgrond in de wet van 7 december 2016, is het aangewezen deze bepaling te schrappen in het voor advies voorgelegd ontwerp.

Met betrekking tot “Hoofdstuk V. – De Raad” van het ontwerp van koninklijk besluit

11. In artikel 16, 2°, van het voor advies voorgelegd ontwerp van koninklijk besluit wordt voorzien in de mogelijkheid voor de Raad om taken te delegeren aan het Uitvoerend Comité, meer bepaald voor wat betreft het *“toezicht houden op het opmaken en het bijwerken van het openbaar register overeenkomstig de door onderhavig reglement opgestelde regels”*.

De Hoge Raad merkt op dat de regels toepasselijk op het openbaar register hoofdzakelijk in de wet en in het koninklijk besluit betreffende het openbaar register zijn opgenomen. Bijgevolg is het aangewezen om de zinsnede *“overeenkomstig de door onderhavig reglement opgestelde regels”* aan te passen. Een mogelijke formulering kan zijn *“overeenkomstig de op het openbaar register toepasselijke regelgeving”*.

Met betrekking tot “Hoofdstuk VIII. – Mededeling door de bedrijfsrevisoren en de geregistreerde auditkantoren” van het ontwerp van koninklijk besluit

12. In artikel 32 van het voor advies voorgelegd ontwerp van koninklijk besluit wordt bepaald dat de Raad *“de bedrijfsrevisoren en de geregistreerde auditkantoren [kan] verzoeken om voorlegging van alle informatie die hij nodig acht”*.

De wettelijke grondslag van deze bijzonder verregaande bevoegdheid van de Raad van het Instituut ontbreekt. De Hoge Raad acht het dan ook noodzakelijk om deze uitgebreide bevoegdheid van de Raad te kaderen *“binnen de door de wet aan het Instituut toevertrouwde opdrachten of in het kader van een verzoek vanwege het College van toezicht op de bedrijfsrevisoren”*.

13. De Hoge Raad betreurt dat er in het voor advies voorgelegd ontwerp van koninklijk besluit geen bepaling is opgenomen in verband met de bijwerking van het openbaar register.

In zijn advies van 18 januari 2017 over een ontwerp van koninklijk besluit betreffende de toekenning van de hoedanigheid van bedrijfsrevisor alsook de inschrijving en registratie in het publiek register van de bedrijfsrevisoren, vermeldde de Hoge Raad reeds het volgende (randnummer 17):

17. Het Instituut van de Bedrijfsrevisoren is, krachtens de wettelijke delegatie vanwege het College bedoeld in artikel 41, belast met het houden en bijwerken van het openbaar register (artikel 10, § 1, 1ste lid van de wet). Het College draagt de eindverantwoordelijkheid voor het toezicht op en de uitvoering van deze opdracht (artikel 41, § 1, 2de lid van de wet).

De bedrijfsrevisoren zijn verplicht om het Instituut zo spoedig mogelijk op de hoogte te brengen van elke wijziging van de gegevens opgenomen in het openbaar register; ze zijn verantwoordelijk voor de juistheid van de medegedeelde gegevens aan het Instituut (artikel 10, § 1, 2de lid van de wet).

Wat de **volledigheid en de actualisering van de gegevens in het openbaar register** betreft, heeft de Hoge Raad in het verleden helaas moeten vaststellen dat de bijwerking soms te wensen overliet. Ook moest worden vastgesteld dat niet steeds alle gegevens in het openbaar register beschikbaar zijn omdat bepaalde rubrieken van het openbaar register niet ingevuld worden⁴.

De Hoge Raad dringt erop aan dat de nodige aandacht wordt besteed aan de nauwgezette, volledige en tijdige bijwerking van het openbaar register, zowel in hoofde van de bedrijfsrevisoren zelf, als in hoofde van het Instituut, onder de eindverantwoordelijkheid van het College. Het openbaar register is immers een gegevensbank ingesteld bij wet die bedrijfsleiders moet helpen bij de aanstelling van een wettelijke auditor voor de controle van hun jaarrekening, maar die ook elke belanghebbende de mogelijkheid moet bieden om met betrekking tot een bedrijfsrevisor betrouwbare informatie te vinden. Weliswaar ligt de verantwoordelijkheid daarvoor in eerste instantie bij de bedrijfsrevisor zelf, maar er zijn ook maatregelen nodig voor een systematische controle, bijvoorbeeld in het kader van de kwaliteitscontrole georganiseerd door het College, wil men derden de nodige rechtszekerheid bieden.

Verder is het aangewezen om artikel 17 van het voor advies voorgelegd ontwerp aan te vullen en een termijn te voorzien (van bijvoorbeeld één maand) binnen dewelke de bedrijfsrevisoren de wijzigingen aan het Instituut moeten medelen. Daarnaast is het aangewezen dat de bedrijfsrevisoren éénmaal per jaar zouden bevestigen dat de verstrekte gegevens volledig zijn en nog steeds actueel.

⁴ Zie in dit verband de studies van de Hoge Raad naar de structuur van de sector van de externe audit in België (bekendgemaakt in het *Gezamenlijk jaarverslag 2012* van het Belgisch systeem van publiek toezicht op de bedrijfsrevisoren, pp. 42 – 102, alsook in het *Gezamenlijk jaarverslag 2011* van het Belgisch systeem van publiek toezicht op de bedrijfsrevisoren, p. 113).

Op het moment van de redactie van onderhavig advies (op 29 juni 2017), heeft de Hoge Raad geen zicht op de aanpassingen van het ontwerp van koninklijk besluit betreffende de toekenning van de hoedanigheid van bedrijfsrevisor alsook de inschrijving en registratie in het publiek register van de bedrijfsrevisoren. De Hoge Raad acht het logisch om in “Hoofdstuk VIII.” van het voor advies voorgelegd ontwerp van koninklijk besluit ook de volledige en tijdige bijwerking van het openbaar register aan bod te laten komen en het voorgelegd ontwerp dan ook aan te vullen.

Met betrekking tot “Hoofdstuk X. – Terechtwijzing” van het ontwerp van koninklijk besluit

14. In artikel 34, § 1, van het voor advies voorgelegd ontwerp van koninklijk besluit komt de terechtwijzing aan bod die het Instituut, in uitvoering van artikel 81 van de wet van 7 december 2016, een bedrijfsrevisor kan opleggen.

Meer bepaald kan een terechtwijzing door het Instituut worden opgelegd *“wanneer een bedrijfsrevisor nalaat om (...) alle of een deel van de bijdragen te betalen, om de documenten tot vaststelling van de bijdragen over te leggen, om de inlichtingen of de documenten mee te delen die hij aan het Instituut moet meedelen voor de uitvoering van de krachtens artikel 41 aan het Instituut gedelegeerde taken, om de inlichtingen of de documenten mee te delen die hij aan het College moet meedelen wanneer het College de inzameling van die inlichtingen of documenten aan het Instituut heeft toevertrouwd”* (artikel 81, § 1, eerste lid van de wet).

De Hoge Raad stelt vast dat het eerste lid van artikel 34, § 1, in overeenstemming is met deze wettelijke voorschriften, maar hij stelt zich vragen bij de wettelijke grondslag van het tweede lid, dat luidt als volgt:

“Hetzelfde geldt voor een bedrijfsrevisor die nalaat om binnen de voorziene termijnen de inlichtingen of de documenten mee te delen die hij aan het Instituut moet mededelen”.

De Hoge Raad vestigt de aandacht op het ingrijpend karakter van een terechtwijzing: de niet-naleving van een terechtwijzing binnen de drie maanden kan mogelijks zelfs leiden tot de intrekking van de hoedanigheid van bedrijfsrevisor (artikel 9, § 1, 1° van de wet van 7 december 2016).

Het is dan ook van primordiaal belang dat de wettelijke grondslag van de uitvoeringsbepaling nauwkeurig wordt nagegaan. Aangezien deze wettelijke grondslag voor artikel 34, § 1, lid 2, lijkt te ontbreken, dient deze bepaling bijgevolg te worden geschrapt.

15. Nog in verband met de terechtwijzing wordt in artikel 81, § 1, van de wet van 7 december 2016 enkel vermeld dat de bevoegdheid om een terechtwijzing op te leggen aan “het Instituut” toekomt, zonder te preciseren welk orgaan van het Instituut hiertoe kan beslissen.

Volgens de Hoge Raad is het raadzaam om in artikel 34, § 1, van het voor advies voorgelegd ontwerp van koninklijk besluit uitdrukkelijk te bepalen welk orgaan van het Instituut hiervoor bevoegd is; het komt de Hoge Raad voor dat dit een bevoegdheid moet zijn van de Raad van het Instituut en niet als een handeling van “dagelijks bestuur” kan worden beschouwd.